

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) nr 918/2012,

5. juuli 2012,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 236/2012 lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute teatavate aspektide kohta seoses mõistetega, lühikeste netopositsioonide arvutamisega, riigi krediidiriski vahetustehingus olevate kaetud positsioonidega, teatamiskünnistega, likviidsuskünnistega piirangute peatamiseks, finantsinstrumentide väärtuse märkimisväärse langusega ja ebasoodsate sündmustega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

laks ebasoodsad sündmused. Et tagada ühtsus selliste lühikeseks müüki käsitlevate sätete vahel, mis peaks jõustumal samal ajal, on asjakohane koondada kõik määrusega (EL) nr 236/2012 nõutud sätted ühteainsasse määrusesse.

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrust (EL) nr 236/2012 lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute teatavate aspektide kohta,⁽¹⁾ eriti selle artikli 2 lõiget 2, artikli 3 lõiget 7, artikli 4 lõiget 2, artikli 7 lõiget 3, artikli 13 lõiget 4, artikli 23 lõiget 7 ja artiklit 30,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EL) nr 236/2012 kehtestatakse teatavad meetmed seoses lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingutega. Määruse (EL) nr 236/2012 artikliga 42 volitatakse komisjoni võtma kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu kõnealust määrust täiendavaid delegeeritud õigusakte. Käesoleva delegeeritud õigusaktiga täiendatakse ja muudetakse teatavaid mitteolemuslikke osi.

(2) Käesoleva määruse sätted on omavahel tihedalt seotud, kuna teatamis- ja avaldamiskünnised ning riigi krediidiriski vahetustehingus olevate katmata positsioonide kindlaksmääramine sõltuvad mõistete määratlusest ja lühikeste positsioonide arvutamise meetoditest ning finantsinstrumentide väärtuse märkimisväärset langust ja riigi võlakohustuste turu likviidsuse langust käsitlevad sätted on lahutamatult seotud sätetega, milles määratakse kind-

(3) Määrus (EL) nr 236/2012 sisaldab teatavaid määratlusi. Selguse ja õiguskindluse suurendamiseks on vaja võtta vastu täiendavad sätted seoses artikli 2 lõikes 1 määratletud mõistetega, eelkõige selleks, et teha kindlaks, millal peetakse lühikeseks müügi mõiste tõlgendamisel finantsinstrumenti füüsilise või juriidilise isiku omanduses olevaks, ning et täpsustada, millisel juhul „hoiab“ füüsiline või juriidiline isik aktsiat või võlainstrumenti määruse (EL) nr 236/2012 tähenduses. Kõnealuste mõistete täpsustamine aitab tagada, et määrus (EL) nr 236/2012 avaldab vaatamata liikmesriikide õigusaktide lahknevusele järjepidevalt soovitud mõju. Praeguse seisuga ei ole liikmesriigid väärtapaberite omamise ja hoidmise mõisteid ühtlustanud, kuid määruse (EL) nr 236/2012 sätted on mõeldud kohaldamiseks üksnes lühikese müügi suhtes ning need ei mõjuta tulevasi seadusandlikke muudatusi, näiteks õigusaktide ühtlustamist.

(4) Määrusega (EL) nr 236/2012 kehtestatakse aktsiates ja riigi võlakohustustes lühikese netopositsiooni hoidvate või võtvate füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes piirangud ja kohustused, näiteks teatamis- ja avaldamisnõuded. Aktsiates ja riigi võlakohustustes olevaid lühikese ja pikki positsioone saab hoida ja hinnata mitmel viisil. Ühtse lähenemisviisi tagamiseks ning aktsiates ja riigi võlakohustustes olevate lühikeste positsioonidega seotud meetmete eesmärgi saavutamiseks oleks seepärast vaja täpsemalt kindlaks määrata lühikeste netopositsioonide arvutamise meetod. Lühikeseks müük võib toimuda nii üksikute instrumentide kui ka riigi võlakohustuste korvide kaudu ning seega tuleb kindlaks määrata, kuidas

⁽¹⁾ ELT L 86, 24.3.2012, lk 1.

võetakse arvutustes arvesse korvide kaudu toimuvat lühikeseks müüki. Et tagada lühikeste netopositsioonide arvutamise usaldusväärsus tuleb kohaldada aktsiates olevate pikkade positsioonide kindlaksmääramise suhtes rangemaid piiranguid kui lühikeste positsioonide kindlaksmääramisel. Tuleb täpsustada, kuidas võtta arvesse asjaolu, et mõne finantsinstrumendi väärtus sõltub alusvaraks oleva instrumendi hinnakõikumisest. Kasutatakse deltaga korrigeerimise meetodit kui kõige tavapärasemat.

- (5) Lühikesed netopositsioonid arvutatakse füüsilise või juriidilise isiku pikkade ja lühikeste positsioonide alusel. Pikad ja lühikesed positsioonid võivad aga kuuluda konsolideerimisgrupi eri üksustele või fondivalitseja valitsetavatesse eri fondidesse. Suuri lühikesi netopositsioone saab varjata, jaotades need konsolideerimisgrupi eri üksuste või eri fondide vahel. Et vähendada kõrvalehoidmist ja tagada, et lühikestest positsioonidest teatamisega antakse täpne ja representatiivne ülevaade, tuleb võtta vastu üksikasjalikumad sätted konsolideerimisgrupi üksuste ja fondivalitsejate lühikeste netopositsioonide arvutamise kohta. Nende sätete jõustamiseks on vaja määratleda investeerimisstrateegia tähendus, et selgitada, milliste konsolideerimisgrupi üksuste lühikesed positsioonid ja milliste fondide lühikesed positsioonid tuleb koondada. Samuti tuleb määratleda valitsemine, et selgitada, milliste fondide lühikesed positsioonid tuleb koondada. Teatamise tagamiseks tuleb määrata kindlaks, millised konsolideerimisgrupi või fondi üksused arvutuste tegemise ja teatamise eest vastutavad.
- (6) Määrusega (EL) nr 236/2012 kehtestatakse piirangud riigi krediidiriski vahetustehingutes katmata positsioonide omamise suhtes, aga lubatakse riigi krediidiriski vahetustehingutes kaetud positsioonide võtmist seaduslikuks riskimaandamiseks. Riigi krediidiriski vahetustehinguid kasutades võib maandada mitmesuguste varade ja kohustustega seotud riske, kuid paljudel juhtudel võib olla keeruline teha vahet seadusliku riskimaandamise ja spekulatsioonide vahel. Seepärast on vaja üksikasjalikult ja täiendavalt määrata kindlaks juhud, mil riigi krediidiriski vahetustehingut saab pidada kaetuks. Korrelatsiooni mõõtmise ühtse kvantitatiivse meetodina tuleb kasutada mõnd lihtsat, üldkasutatavat ja üldmõistetavat näitajat, näiteks Pearsoni korrelatsioonikoeffitsienti, mis mõõdab kahe muutuja vahelist kovariatsiooni, mis jagatakse nende standardhälvete korrutisega. Varade ja kohustuste sobitamisel põhinev „perfektnel” riskimaandamine on eri varade ja kohustuste erinevate omaduste ning nende väärtuse volatiilsuse tõttu praktikas keeruline. Määrusega (EL) nr 236/2012 nähakse ette proportsionaalne lähenemisviis ning seetõttu tuleb krediidiriski vahetustehingute katmata positsiooni määratlemisel näidata, kuidas tuleks proportsionaalset lähenemisviisi kohaldada varade ja kohustuste suhtes, millega seotud riske maandatakse krediidiriski vahetustehingutes oleva kaetud positsiooniga. Kuna määruses (EL) nr 236/2012 ei sätestata riigi krediidiriski vahetustehingutes oleva positsiooni kaetuks lugemiseks konkreetset korrelatsioonimäära, tuleb teha kindlaks, et nõutav korrelatsioon oleks põhjendatud.

- (7) Määrusega (EL) nr 236/2012 nähakse ette, et füüsilised või juriidilised isikud, kelle lühike netopositsioon riigi võlakohustustes ületab künnise, peavad sellistest positsioonidest teavitama asjaomast pädevat asutust. Seetõttu tuleb kõnealune künnis kindlaks määrata. Teatamist ei tuleks ette näha väikeste positsioonide puhul, mis asjaomast riigi võlakohustuste turgu märkimisväärselt ei mõjuta, ning künnise kindlaksmääramisel tuleks muu hulgas arvesse võtta iga võlakirjaturu likviidsust ning riigi võlakohustuste jääki ning samuti meetme eesmärke.
- (8) Riigi emiteeritud võlakohustustes olevatest lühikestest netopositsioonidest teatamise künniste arvutamiseks vajalikud andmed ei ole käesoleva määruse jõustumise kuupäevaks kättesaadavad. Seepärast peaksid avaldamiskuupäeval esialgsete teatamiskünniste määramisel kasutatavad kaks põhikriteeriumi olema esiteks riigist emitendi emiteeritud võlakohustuste kogujääk ja teiseks likviidsuse futuuriturul olemasolu asjaomaste riigi võlakohustuste jaoks. Kui saadakse nõutud andmed kõigi kriteeriumide kohta, tuleb künnised läbi vaadata.
- (9) Kui riigi võlakohustuste turu likviidsus langeb teatavast künnisest allapoole, võidakse riigi võlakohustuste katteta lühikeseks müügi suhtes kehtestatud piirangud ajutiselt peatada, et suurendada kõnealuse turu likviidsust. Kui finantsinstrumendi väärtus mõnes kauplemiskohas märkimisväärselt langeb, võivad pädevad asutused keelata asjaomase instrumendi lühikeseks müügi, seda piirata või muul viisil sellise instrumendiga tehtavatele tehingutele piiranguid seada. Finantsinstrumente on väga erinevaid ning iga finantsinstrumentide liigi jaoks tuleb kehtestada eraldi künnis, võttes arvesse instrumentidevahelisi erinevusi ning nende turgude erinevat volatiilsust.
- (10) Käesoleva määrusega ei kehtestata künnist noteeritud eurofondide osakute hinna märkimisväärselt vähenemisele, v.a selliste eurofondide puhul, mis on börsil kaubeldavad fondid, sest kuigi hinnad võivad kauplemiskohas vabalt kõikuda, kohaldatakse nende suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/65/EÜ (vabalt võõrandatavatesse väärtipaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta) ⁽¹⁾ sätet, mis hoiab hinnad eurofondi osaku puhaskäivõõrtuse lähedal. Künniseid ei määrata tuletisinstrumentide väärtuse märkimisväärselt langusele, v.a käesolevas määruses kindlaks määratud juhtudel.

⁽¹⁾ ELT L 302, 17.11.2009, lk 32.

(11) Käesolevas määruses täpsustatakse nii asjaomaste pädevate asutuste kui ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010 ⁽¹⁾ alusel asutatud ja tegutseva Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) sekumisõigusi ebasoodsate sündmuste või suundumuste korral. Ühtse lähenemisviisi tagamiseks tuleb esitada selliste sündmuste loend, mis võimaldaks ebasoodsate sündmuste või suundumuste korral võtta asjakohaseid meetmeid.

(12) Õiguskindluse huvides peab käesolev määrus jõustuma samal päeval kui komisjoni delgeeritud määrus (EL) nr 919/2012 ⁽²⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDISED SÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad, mis täiendavad määruse (EL) nr 236/2012 järgmisi artikleid:

— määruse (EL) nr 236/2012 artikli 2 lõiget 2 omamise ja lühikeseks müügi mõistete täpsustamisega;

— määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõiget 7 lühikese netopositsiooni arvutamise meetodi täpsustamisega ja hoidmise määratlemisega;

— määruse (EL) nr 236/2012 artikli 4 lõiget 2 riigi krediidiriski vahetustehingutes olevate katmata positsioonide ning konsolideerimisgruppide ja fondivalitsejate puhul kasutatavate arvutusmeetodite täpsustamisega;

— määruse (EL) nr 236/2012 artikli 7 lõiget 3 künnise kehtestamisega riigi võlakohustustes olevatest märkimisväärtsetest lühikestest positsioonidest teatamiseks;

— määruse (EL) nr 236/2012 artikli 13 lõiget 4 likviidsuskünnise kehtestamisega riigi võlakohustuste lühikeseks müügi piirangute peatamiseks;

— määruse (EL) nr 236/2012 artikli 23 lõiget 7 muude finantsinstrumentide kui likviidsete aktsiate väärtuse märkimisväärsesse languse tähenduse selgitamisega;

— määruse (EL) nr 236/2012 artiklit 30 seoses kriteeriumide ja teguritega, mida tuleb arvesse võtta otsustamisel, millistel juhtudel saab rääkida määruse (EL) nr 236/2012 artiklites 18–21 ja artiklis 27 osutatud ebasoodsatest sündmustest ja suundumustest ning artikli 28 lõike 2 punktis a osutatud ohtudest.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *konsolideerimisgrupp* – juriidilised isikud, mis on kontrollitavad ettevõtjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ ⁽³⁾ artikli 2 lõike 1 punkti f tähenduses, ning sellist ettevõtjat kontrolliv füüsiline või juriidiline isik;

b) *riigiülene emitent* – emitent määruse (EL) nr 236/2012 artikli 2 lõike 1 punkti d alapunktide i, iv, v ja vi tähenduses.

II PEATÜKK

MÕISTETE TÄIENDAV SELGITAMINE VASTAVALT ARTIKLI 2 LÕIKELE 2 JA ARTIKLI 3 LÕIKE 7 PUNKTILE a

Artikkel 3

Mõiste „omamine” selgitamine ja lühikeseks müügi määratlemine

1. Lühikeseks müügi määratlemisel lähtutakse otsustamisel, kas käsitada füüsilist või juriidilist isikut finantsinstrumendi omanikuna, kui see isik on finantsinstrumendi seaduslik omanik või tegelik tulusaaja, kõnealuse aktsia või võlainstrumendi asjaomase lühikeseks müügi suhtes kohaldatavatest õigusaktidest. Kui füüsilised või juriidilised isikud on aktsia või võlainstrumendi tulusaavad omanikud, loetakse aktsia või võlainstrumendi omanikuks tegelikult tulusaavat omanikku, sealhulgas juhul, kui aktsiat või võlainstrumenti hoiab tegeliku tulusaaja esindaja. Käesoleva artikli kohaldamisel mõistetakse tulusaava omaniku all investorit, kes võtab finantsinstrumendi omandamisega kaasneva majandusliku riski.

2. Määruse (EL) nr 236/2012 artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktide i–iii kohaldamisel ei hõlma lühikeseks müük määruse (EL) nr 236/2012 artikli 2 lõike 1 punkti b tähenduses järgmist:

a) väärtpaberite laenuks andmise või repolepingu alusel võõrandatud finantsinstrumentide müük, kui väärtpaberid tagastatakse või võõrandaja ostab väärtpaberid tagasi, nii et arvel duse saab teostada tähtaegselt;

⁽¹⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.

⁽²⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 16.

⁽³⁾ ELT L 390, 31.12.2004, lk 38.

- b) finantsinstrumendi müük füüsilise või juriidilise isiku poolt, kes on finantsinstrumendi enne müümist ostnud, kuid instrumendi ei ole müügi ajal loovutatud, tingimusel et finantsinstrument loovutatakse sellisel ajal, et arvelduse saab teostada tähtaegselt;
- c) finantsinstrumendi müük füüsilise või juriidilise isiku poolt, kes on kasutanud kõnealuse finantsinstrumendi suhtes optsiooni või mõnd sarnast nõuet, kui finantsinstrument antakse üle sellisel ajal, et arvelduse saab teostada tähtaegselt.

Artikkel 4

Hoidmine

Määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõike 2 punktis a peetakse füüsilist või juriidilist isikut aktsia või võlainstrumendi hoidjaks järgmistel juhtudel:

- a) isik omab aktsiat või võlainstrumenti kooskõlas artikli 3 lõikega 1;
- b) isikul on täitmisele pööratav nõue aktsia või võlainstrumendi omandamiseks asjaomase müügi suhtes kohaldatavate õigusaktide alusel.

III PEATÜKK

ARTIKLI 3 LÕIKE 7 PUNKTI b KOHASED LÜHIKESED NETOPOSITSIOONID

Artikkel 5

Lühikesed netopositsioonid aktsiates – pikad positsioonid

1. Aktsia pika positsiooni hoidmist aktsiakorvis võetakse seoses asjaomase aktsiaga arvesse sel määral, mil vastav aktsia on aktsiakorvis esindatud.

2. Mis tahes muust finantsinstrumendist kui aktsia tulenevat riskipositsiooni, mis annab aktsia hinnatõusu korral rahalist kasu, nagu on kirjeldatud määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõike 2 punktis b, käsitatakse aktsiakapitalis oleva riskipositsioonina, mis tuleneb ühest või mitmest I lisa 1. osas loetletud instrumendist.

Esimeses lõigus osutatud riskipositsioon sõltub selle aktsia väärtusest, mille suhtes lühike netopositsioon on arvatud ja mis võimaldab saada rahalist kasu juhul, kui aktsia hind või väärtus tõuseb.

Artikkel 6

Lühikesed netopositsioonid aktsiates – lühikesed positsioonid

1. Aktsia lühikeseks müüki aktsiakorvi lühikeseks müügi teel võetakse seoses asjaomase aktsiaga arvesse sel määral, mil vastav aktsia on aktsiakorvis esindatud.

2. Määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõike 1 punkti a ja artikli 3 lõike 3 kohaldamisel võetakse juhul, kui teatavas finantsinstrumendis võetud positsioon, sealhulgas I lisa 1. osas loetletud finantsinstrumentides võetud positsioon, võimaldab aktsia hinna või väärtuse languse korral saada rahalist kasu, sellist positsiooni lühikese positsiooni arvutamisel arvesse.

Artikkel 7

Lühikesed netopositsioonid aktsiates – üldist

Artiklites 5 ja 6 osutatud lühikeste netopositsioonide arvutamisel lähtutakse järgmistest kriteeriumidest:

- a) ei ole oluline, kas kokku on lepitud sularahaarvelduses või alusvara füüsilises loovutamises;
- b) lühikesi positsioone, mis on seotud finantsinstrumentidega, mis annavad õiguse emitteerimata aktsiatele, märkimisõigustega, vahetusvõlakirjadega ja muude sarnaste instrumentidega, ei käsitata lühikest netopositsiooni arvutades lühikeste positsioonidena.

Artikkel 8

Lühike netopositsioon riigi võlakohustustes – pikad positsioonid

1. Käesolevas artiklis ja II lisas mõistetakse hinnastamise all tootlust või kui mõne asjaomase vara või kohustuse puhul tootlus puudub või kui tootlus ei ole sobiv alus asjaomaste varade või kohustuste võrdlemiseks, siis hinda. Võlainstrumendi pika positsiooni hoidmist mitme riigist emitendi emitteeritud võlakohustuste korvis võetakse seoses kõnealuse võlakohustusega arvesse sel määral, mil vastav võlakohustus on korvis esindatud.

2. Määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõike 2 punkti b kohaldamisel käsitatakse mis tahes sellise instrumendiga seotud riskipositsiooni, mis ei ole kõnealune riigi võlakohustus, kuid mis võimaldab võlakohustuse hinna tõusu korral saada rahalist kasu, I lisa 2. osas loetletud ühe või mitme instrumendiga seotud riskipositsioonina, kui kõnealuse positsiooni väärtus sõltub selle võlakohustuse väärtusest, mille suhtes lühikest netopositsiooni arvutatakse, ja kui selline positsioon võimaldab riigi võlakohustuse hinna või väärtuse suurenemise korral saada rahalist kasu.

3. Pika positsiooni arvutamisel võetakse arvesse kõiki riigist emitendi emitteeritud võlakohustuste pikki netopositsioone, mis on tugevas korrelatsioonis riigi võlakohustuste hinnastamisega mis tahes lühikeses positsioonis, kui nende väärtus on määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõike 5 ning käesoleva artikli lõigete 4 ja 5 kohaselt tugevas korrelatsioonis. Väljaspool liitu asuvate emitentide riigi võlakohustusi arvesse ei võeta.

4. Likviidse turuhinnaga varade puhul mõõdetakse asjaomase riigist emitendi võlainstrumenti hinna ja mõne teise riigist emitendi võlainstrumenti hinnastamise vahelist korrelatsiooni asjaomasele riigi võlakohustustes olevale positsioonile eelneva 12-kuulise perioodi kaalutud päevaandmete alusel. Varade puhul, mille likviidne turg puudub või mille hinnaandmed on kättesaadavad lühema kui 12-kuulise perioodi kohta, kasutatakse sobivat sarnase tähtajaga asendusvara.

5. Määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõike 5 kohaldamisel käsitatakse võlainstrumenti ja riigi emiteeritud võlakohustust tugevas korrelatsioonis olevana, kui muu riigist emitendi võlainstrumenti ja asjaomase riigi võlakohustuse hinnastamise vaheline Pearsoni korrelatsioonikordaja on asjaomasel perioodil vähemalt 80 %.

6. Kui jooksva 12 kuu arvestuses ei ole kõnealune positsioon enam tugevas korrelatsioonis, ei võeta varem tugevas korrelatsioonis olnud riigist emitendi võlakohustusi enam pika positsiooni arvutamisel arvesse. Korrelatsioonitaseme ajutist, kuni kolm kuud kehtvat langust alla lõikes 4 sätestatud taset ei käsitata positsioonide tugeva korrelatsiooni kadumisenä, kui korrelatsioonikordaja on kogu selle kolmekuulise perioodi jooksul vähemalt 60 %.

7. Lühikeste netopositsioonide arvutamisel ei ole oluline, kas kokku on lepitud sularahaarvelduses või alusvara füüsilises loovutamises.

Artikkel 9

Lühikesed netopositsioonid riigi võlakohustustes – lühikesed positsioonid

1. Riigi võlakohustuse lühikeseks müüki aktsiakorvi lühikeseks müügi teel võetakse seoses asjaomase võlakohustusega arvesse sel määral, mil vastav võlakohustus on korvis esindatud.

2. Määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõike 1 punkti a ja artikli 3 lõike 3 kohaldamisel võetakse juhul, kui teatavas finantsinstrumentis võetud positsioon, sealhulgas artikli 8 lõikes 2 loetletud finantsinstrumentides võetud positsioon, võimaldab riigi võlakohustuse hinna või väärtuse languse korral saada rahalist kasu, sellist positsiooni lühikese positsiooni arvutamisel arvesse.

3. Riigist emitendiga seotud võlakohustuse krediidiriski vahetustehinguid võetakse asjaomastes riigi võlakohustustes olevate lühikeste netopositsioonide arvutamisel arvesse. Riigi krediidiriski vahetustehingute müüki käsitatakse pika positsioonina ning nende ostu lühikese positsioonina.

4. Kui riigi krediidiriski vahetustehingute positsiooniga maandatakse mõnd muud riski kui asjaomaste riigi võlakohustuste riski, ei saa maandatava riski väärtust käsitada pika positsioonina selle arvutamisel, kas füüsilisel või juriidilisel isikul on riigist emitendi emiteeritud võlakohustustes lühike netopositsioon.

5. Lühikeste netopositsioonide arvutamisel ei ole oluline, kas kokku on lepitud sularahaarvelduses või alusvara füüsilises loovutamises.

Artikkel 10

Lühikeste netopositsioonide arvutamise meetod aktsiate puhul

1. Et määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõike 4 kohaselt arvutada lühikest netopositsiooni aktsiates, kasutatakse II lisas esitatud deltaga korrigeeritud mudelit, mis on mõeldud aktsiates olevate positsioonide arvutamiseks.

2. Füüsilised ja juriidilised isikud kasutavad samade aktsiatega seotud lühikeste ja pikkade positsioonide arvutamisel samasid meetodeid.

3. Lühikeste netopositsioonide arvutamisel võetakse arvesse kõigi finantsinstrumentidega nii kauplemiskohas kui ka väljaspool seda tehtud tehinguid, kui sellised tehingud võimaldavad saada aktsia hinna või väärtuse muutuse korral rahalist kasu.

Artikkel 11

Lühikeste netopositsioonide arvutamine riigi võlakohustuste puhul

1. Määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõike 5 kohaldamisel võetakse riigi võlakohustustes olevate lühikeste netopositsioonide arvutamisel arvesse kõigi finantsinstrumentidega tehtud tehinguid, mis võimaldavad saada riigi võlakohustuse hinna või tootluse muutuse korral rahalist kasu. Kasutatakse II lisas esitatud deltaga korrigeeritud mudelit, mis on mõeldud riigi võlakirjades olevate positsioonide arvutamiseks.

2. Kooskõlas määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõikega 6 arvutatakse positsioonid eraldi iga riigist emitendi kohta, mille võlakohustustes füüsiline või juriidiline isik hoiab lühikest positsiooni.

IV PEATÜKK

LÜHIKESED NETOPOSITSIIONID FONDIDE VÕI KONSOLIDEERIMISGRUPPIDE PUHUL ARTIKLI 3 LÕIKE 7 PUNKTI c KOHASALT

Artikkel 12

Positsioonide arvutamise meetod mitme fondi valitsemise või valitsetavate portfelli puhul

1. Teatava emitendiga seotud lühikeste netopositsioonide arvutamisel lähtutakse iga üksiku fondi ja iga valitsetava portfelli puhul määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõike 7 punktidest a ja b, sõltumata fondi õiguslikust vormist.

2. Artiklites 12 ja 13 kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *investeemisstrateegia* – strateegia, mida valitsemisüksus järgib teatava emitendi suhtes ja mille eesmärk on võtta sellise emitendi emiteeritud või temaga seotud mitmesuguste finantsinstrumentidega tehtavate tehingutega kas lühike või pikk netopositsioon;

b) *valitsemine* – fondide valitsemine nende õiguslikust vormist sõltumata ja portfelli valitsemine klientide antud volituste alusel diskretsiooni alusel ja kliendipõhiselt, kui sellised portfelli sisaldavad üht või mitut finantsinstrumenti;

c) *valitsemisüksus* – juriidiline isik või üksus, sealhulgas üksus või osakond, mis valitseb diskretsiooni alusel fonde või volituse alusel portfelle.

3. Valitsemisüksus koondab enda valitsetavate fondide ja portfelli lühikesed netopositsioonid, kui selliste fondide ja portfelli puhul järgitakse konkreetse emitendi suhtes sama investimisstrateegiat.

4. Eespool kirjeldatud meetodit kohaldades teeb valitsemisüksus järgmist:

a) võtab arvesse selliste fondide ja portfelli positsioone, mille valitsemise on talle delegerinud kolmas isik;

b) jätab arvesse võtmata selliste fondide ja portfelli positsioonid, mille valitsemise ta on delegerinud kolmandale isikule.

Valitsemisüksus teatab lühikesest netopositsioonist ja vajaduse korral avalikustab selle kooskõlas lõigete 3 ja 4, kui see ulatub määruse (EL) nr 236/2012 artiklite 5–11 kohase asjaomase teatamis- või avalikustamiskünniseni või ületab seda.

5. Kui juriidiline isik tegeleb peale valitsemise ka muude tegevustega, kohaldab ta lõigetes 1–3 kirjeldatud meetodit ainult valitsemise suhtes ning teatab sellest tulenevates lühikestest netopositsioonidest ja avalikustab need.

6. Kui kõnealune juriidiline isik hoiab oma arvel lühikesi positsioone oma muude tegevuste tulemusena, arvutab ta lühikesest netopositsiooni teatava emitendi suhtes määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõike 7 punktide a ja b kohaselt ning teatab sellise arvutamise tulemusena saadud lühikestest netopositsioonidest ja avalikustab need.

Artikkel 13

Positsioonide arvutamise meetod konsolideerimisgruppi kuuluvate juriidiliste isikute puhul, kes hoiavad teatava emitendi suhtes lühikesi või pikki positsioone

1. Iga konsolideerimisgruppi kuuluva juriidilise isiku puhul arvutatakse lühike netopositsioon määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõike 7 punktide a ja b alusel. Asjaomane juriidiline isik või tema nimel konsolideerimisgrupp, millesse see juriidiline isik kuulub, teatab lühikesest netopositsioonist teatava emitendi

suhtes või avalikustab selle, kui see ulatub asjaomase teatamis- või avalikustamiskünniseni või ületab seda. Kui üks või mitu konsolideerimisgruppi kuuluvat juriidilist isikut on valitsemisüksused, kohaldavad nad fondi- ja portfelli valitsemise suhtes artikli 12 lõigetes 1–4 kirjeldatud meetodit.

2. Kõigi konsolideerimisgruppi moodustavate juriidiliste isikute pikad ja lühikesed netopositsioonid koondatakse ja tasastatakse, v.a valitsemisega tegelevate valitsemisüksuste positsioonid. Grupp teatab lühikesest netopositsioonist teatava emitendi suhtes või vajaduse korral avalikustab selle, kui see ulatub asjaomase teatamis- või avalikustamiskünniseni või ületab seda.

3. Kui lühike netopositsioon jõuab määruse (EL) nr 236/2012 artikli 5 kohase teatamiskünniseni või ületab seda või artikli 6 kohase avalikustamiskünniseni või ületab seda, teatab gruppi kuuluv juriidiline isik kooskõlas määruse (EL) nr 236/2012 artiklitega 5–11 oma lõike 1 kohaselt arvutatud lühikesest netopositsioonist teatava emitendi suhtes ja vajaduse korral avalikustab selle, tingimusel et ükski lõike 2 kohaselt grupi tasandil arvutatud lühike netopositsioon ei ulatu teatamis- või avalikustamiskünniseni ega ületa seda. Selleks määratud juriidiline isik teatab oma lõike 2 kohaselt arvutatud lühikesest netopositsiooni teatava emitendi suhtes grupi tasandil, kui:

i) ühegi gruppi kuuluva juriidilise isiku positsioon ei ulatu teatamis- või avalikustamiskünniseni ega ületa seda;

ii) nii grupi enda kui ka gruppi kuuluva mis tahes juriidilise üksuse positsioonid ulatuvad samaaegselt teatamis- või avalikustamiskünniseni või ületavad seda.

V PEATÜKK

ARTIKLI 4 LÕIKE 2 KOHANE KAETUD POSITSIOON RIIGI KREDIIDIRISKI VAHETUSTEHINGUTES

Artikkel 14

Juhud, mida ei käsitata katmata positsioonina riigi krediidiriski vahetustehingutes

1. Järgmistel juhtudel ei käsitata positsiooni riigi krediidiriski vahetustehingus katmata positsioonina määruse (EL) nr 236/2012 artikli 4 lõike 1 kohaselt.

a) Määruse (EL) nr 236/2012 artikli 4 lõike 1 punktis b osutatud riskide maandamise käsitamisel ei vaadelda positsiooni riigi krediidiriski vahetustehingus katmata positsioonina määruse (EL) nr 236/2012 artikli 4 lõike 1 kohaselt, kui sellega maandatakse varade või kohustuste väärtuse languse riski, mis on korrelatsioonis riigi krediidiriski vahetustehinguga seotud riigi võlakohustuse väärtuse languse riskiga, kui kõnealused varad või kohustused on seotud avaliku või erasektori üksustega samas liikmesriigis.

- b) Riigi krediidiriski vahetustehingutes olevat positsiooni, mille puhul varad või kohustused on seotud sama liikmesriigi avaliku või erasektori üksustega, mis on ka krediidiriski vahetustehinguga seotud võlakohustused emiteerinud riik, ei käsitata määruse (EL) nr 236/2012 artikli 4 lõike 1 kohaldamisel katmata positsioonina järgmistel tingimustel:
- i) kõnealune positsioon on seotud liikmesriigiga, sealhulgas liikmesriigi mis tahes ministeeriumi, ameti või eriotstarbelise üksusega, või föderaalriigi puhul föderatsiooni liikmesriigiga;
 - ii) positsiooni kasutatakse artiklis 18 kirjeldatud korrelatsioonitile vastavate varade või kohustustega seotud riskide maandamiseks.
- c) Riigi krediidiriski vahetustehingus olevat positsiooni, mille puhul varad või kohustused on seotud riigist emitendiga, kelle suhtes krediidiriski vahetustehinguga seotud võlakohustuste emitent on garantii andja või aktsionär, ei käsitata määruse (EL) nr 236/2012 artikli 4 lõike 1 kohaldamisel katmata positsioonina järgmistel tingimustel:
- i) positsioon on seotud liikmesriigiga;
 - ii) positsiooni kasutatakse artiklis 18 kirjeldatud korrelatsioonitile vastavate varade või kohustustega seotud riskide maandamiseks.
2. Lõike 1 punkti a kohaldamisel peab maandatava riskiga seotud vara või kohustuse väärtus olema artikli 18 kohaselt korrelatsioonis asjaomase võlakohustuse väärtusega.
- b) kui ematettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja omab või kontrollib tütarettevõtjaid eri liikmesriikides; kui võlakirja emitent on ematettevõtja, kuid varad ja tulud, millega seotud riske maandatakse, kuuluvad tütarettevõtjale, lubatakse osta tütarettevõtja liikmesriigi võlakohustustega seotud krediidiriski vahetustehinguid;
- c) et maandada riski ühes liikmesriigis asuva ettevõtte suhtes, mis on investeerinud teise liikmesriigi võlakohustustesse sellisel määral, et teise liikmesriigi võlakohustuste väärtuse märkimisväärne langus mõjutaks kõnealust ettevõtet oluliselt, tingimusel et ettevõtte asub mõlemas liikmesriigis. Kui korrelatsioon kõnealuse riski ja teise liikmesriigi võlakohustuste vahel on suurem kui korrelatsioon riski ja ettevõtte asukohaliikmesriigi võlakohustuste vahel, on lubatud osta kõnealuse teise liikmesriigiga seotud krediidiriski vahetustehinguid.
2. Riigi krediidiriski vahetustehingus olevat positsiooni ei käsitata katmata positsioonina järgmistel juhtudel, kooskõlas määruse (EL) nr 236/2012 artikli 4 lõikega 1 ja tingimusel, et käesoleva määruse artiklis 18 kirjeldatud korrelatsioonitile on läbitud:
- a) kui riskimaandamisega seotud vara või kohustuse võlgnik või vastaspool on kogu liidus tegutsev ettevõtte või kui maandatav risk on seotud liidu või liikmesriikidega, kes on võtnud vääringuna kasutusele euro, on lubatud riski maandada riigi võlakirjade krediidiriski vahetustehingute asjakohase Euroopa või euroala indeksiga;
- b) kui riskimaandamisega seotud vara või kohustuse vastaspool on riigiülene emitent, on lubatud vastaspoole riski maandada kõnealuse üksuse aktsionäride või garantii andjatega seotud riigi krediidiriski vahetustehingute nõuetekohaselt valitud korviga.

Artikkel 15

Juhud, mida ei käsitata katmata positsioonina riigi krediidiriski vahetustehingus, kui võlgnik, vara või kohustus asub mitmes liikmesriigis

1. Kui vara või kohustuse võlgnik, vastaspool, vara või kohustus asub mitmes liikmesriigis, ei käsitata riigi krediidiriski vahetustehingus olevat positsiooni katmata positsioonina järgmistel juhtudel, kooskõlas määruse (EL) nr 236/2012 artikli 4 lõikega 1 ja tingimusel, et käesoleva määruse artiklis 18 kirjeldatud korrelatsioonitile on läbitud:

- a) kui ematettevõtja asub ühes ja tütarettevõtja teises liikmesriigis ning laen on antud tütarettevõtjale; kui ematettevõtja osaleb kas otseselt või kaudselt tütarettevõtja krediidiriski kahjude katmisel, lubatakse riigi krediidiriski vahetustehinguid osta ematettevõtja, mitte tütarettevõtja liikmesriigis;

Artikkel 16

Riigi krediidiriski vahetustehingus olevate katmata positsioonide põhjendamine

Mis tahes füüsiline või juriidiline isik, kes võtab positsiooni riigi krediidiriski vahetustehingutes, peab pädeva asutuse nõudmisel

- a) selgitama, missugused artiklis 15 sätestatud tingimustest olid positsiooni võtmise ajal täidetud;
- b) pädevale asutusele asjaomase riigi krediidiriski vahetustehingute positsiooni hoidmise mis tahes ajal tõendama kõnealuse positsiooni vastavust artiklis 18 sätestatud korrelatsioonitile ning artiklis 19 sätestatud proportsionaalsusnõuetele.

Artikkel 17

Varade ja kohustustega seotud riskide maandamine

Varade ja kohustuste riske võib maandada positsiooniga riigi krediidiriski vahetustehingutes järgmistel juhtudel, kui on täidetud määruse (EL) nr 236/2012 artiklites 15 ja 18 sätestatud tingimused:

- a) pikk positsioon asjaomase riigist emitendi võlakohustustes;
- b) mis tahes positsioon või portfelli, mida kasutatakse asjaomaste vahetustehingute aluseks olevad võlakohustused emiteerinud riigi suhtes võetud riski maandamiseks;
- c) varad või kohustused, mis on seotud avaliku sektori üksustega liikmesriigis, kelle võlakohustused on seotud krediidiriski vahetustehinguga. See hõlmab keskvalitsuse, piirkondliku või kohaliku omavalitsuse või muu avaliku sektori üksuse suhtes võetud riskipositsioone ja nimetatud asutuste tagatisega kaetud mis tahes riskipositsiooni ning võib hõlmata finantslepinguid, varade või finantskohustuste portfelli, intressimäära või valuutavahetustehinguid, millega seoses kasutatakse riigi võlakohustuse krediidiriski vahetustehingut vastaspoole riski juhtimise vahendina finants- ja väliskaubanduslepingutest tuleneva riskipositsiooni maandamiseks;
- d) riskipositsiooni, mis on seotud erasektori üksustega liikmesriigis, kelle võlakohustused on krediidiriski vahetustehingu aluseks. Kõnealune riskipositsioon hõlmab muu hulgas laenusid, vastaspoole krediidiriski (sh potentsiaalseid riskipositsioone, juhul kui riskipositsiooni võtmiseks on vaja regulatiivset kapitali), nõudeid ja tagatisi. Kõnealused varad ja kohustused hõlmavad muu hulgas finantslepinguid, varade või finantskohustuste portfelli, intressimäära- või valuutavahetustehinguid, millega seoses kasutatakse riigi võlakohustuse krediidiriski vahetustehingut vastaspoole riski juhtimise vahendina finants- ja väliskaubanduslepingutest tuleneva riskipositsiooni maandamiseks;
- e) mis tahes nimetatud üksuste suhtes võetud mis tahes kaudsed riskipositsioonid, mis on võetud indeksite, fondide või eriotstarbelise rahastamisvahendi suhtes võetud riskipositsioonide kaudu.

Artikkel 18

Korrelatsioonitestid

1. Käesolevas peatükis osutatud korrelatsioonitesti loetakse läbituks ühel järgmistest juhtudest:
 - a) kvantitatiivne korrelatsioonitest on läbitud, kui Pearsoni korrelatsioonikoefitsient varade või kohustuste hinna ja riigi võlakohustuste hinna vahel on vähemalt 70 %, võttes arvesse riigi krediidiriski vahetustehingutes positsiooni võtmisele vahetult eelneva 12 kuu kauplemispäevade andmeid;

- b) kvalitatiivne korrelatsioonitest on läbitud, kui tõendatakse, et korrelatsioon on tähenduslik, st see põhineb asjakohastel andmetel ning ei näita üksnes ajutist sõltuvust. Korrelatsiooni arvutatakse riigi krediidiriski vahetustehingutes positsiooni võtmisele vahetult eelneva 12 kuu kauplemispäevade andmete alusel, mida on kaalutud kõige uuemate andmetega. Kui leiab kinnitust, et muul ajavahemikul valitsenud tingimused sarnanevad riigi krediidiriski vahetustehingute positsiooni võtmise või riskipositsiooni maandamise ajal kehtivatele tingimustele, kasutatakse asjaomast muud ajavahemikku. Varade puhul, millel puudub likviidne turuhind või piisavalt pikk hinnaajalugu, kasutatakse sobivat asendusvara.

2. Lõikes 1 osutatud korrelatsioonitest loetakse läbituks, kui on võimalik tõendada, et:

- a) maandatav riskipositsioon on seotud ettevõttega, mille omanik või enamuse hääleõigusliku kapitali omanik on riigist emitent või kelle võlakohustusi riigist emitent tagab;
- b) maandatav riskipositsioon on seotud kõnealuse liikmesriigi keskvalitsuse, piirkondliku või kohaliku omavalitsusega;
- c) maandatav riskipositsioon on seotud ettevõttega, mille rahavood sõltuvad oluliselt riigist emitendiga sõlmitud lepingutest või projektist, näiteks infrastruktuuriprojektist, mida rahastab täielikult või olulisel ulatusel riigist emitent.

3. Asjaomane isik peab pädeva asutuse taotluse korral tõendama, et riigi krediidiriski vahetustehingute positsiooni võtmise ajal oli korrelatsioonitest läbitud.

Artikkel 19

Proportsionaalsus

1. Otsustades, kas riigi krediidiriski vahetustehingutes olev positsioon on maandatavate riskipositsioonide suhtes proportsionaalne, ei nõuta juhul, kui „perfektn” riskimaandamine ei ole võimalik, täpset vastavust ja lubatakse piiratud ülemaandamist kooskõlas lõikega 2. Asjaomane isik selgitab pädeva asutuse taotluse korral, miks täpne vastavus ei ole võimalik.

2. Kui seda õigustab maandatava riskipositsiooniga seotud varade ja kohustuste laad ja nende suhe krediidiriski vahetustehingu aluseks olevate riigi võlakohustuste väärtusesse, suurendatakse teatava riskipositsiooni maandamiseks hoitava riigi krediidiriski vahetustehingute positsiooni mahtu. Seda lubatakse siiski ainult juhul, kui saab näidata, et asjaomase portfelli

seotud riski suuruse tõttu on vaja suuremahulisemat riigi krediidiriski vahetustehingute positsiooni, võttes arvesse järgmisi tegureid:

- a) nominaalse positsiooni suurus;
- b) krediidiriski vahetustehingute aluseks olevate riigi emiteeritud kohustustega seotud riskipositsioonide tundlikkus;
- c) kas kasutatakse dünaamilist või staatilist riskimaandamisstrateegiat.

3. Positsiooni hoidja tagab, et riigi krediidiriski vahetustehingutes võetud positsioon püsib proportsionaalsena ning et positsiooni kestust ühtlustatakse sel määral, kui see on kehtivaid turutavasid ja likviidsust arvestades kasulik, maandatava riskipositsioonide kestusega või ajavahemikuga, mille vältel asjaomane isik kavatseb kõnealust riskipositsiooni hoida. Kui krediidiriski vahetustehingutes oleva positsiooniga maandatavad riskipositsioonid likvideeritakse või lunastatakse, tuleb need kas asendada samaväärsete riskipositsioonidega või tuleb krediidiriski vahetustehingute positsiooni vähendada või sellest muul viisil vabaneda.

4. Kui riigi krediidiriski vahetustehingutes olev positsioon oli selle võtmise ajal kaetud, ei käsitata seda katmata positsioonina, kui ainus põhjus, miks kaetud positsioon muutuks katmata positsiooniks, on maandatavate riskipositsioonide turuväärtuse või riigi krediidiriski vahetustehingu väärtuse kõikumine.

5. Kui isiku positsioon riigi krediidiriski vahetustehingutes tuleneb sellise isiku kohustustest riigi krediidiriski vahetustehinguid kliiriva keske vastaspoole liikmena ning kõnealuse keske vastaspoole eeskirjade rakendamise, loetakse sellist positsiooni mittevabatahtlikuks ning seda ei käsitata isiku võetud katmata positsioonina määruse (EL) nr 236/2012 artikli 4 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 20

Riigi krediidiriski vahetustehingutes oleva katmata positsiooni arvutamine

1. Füüsilise või juriidilise isiku riigi krediidiriski vahetustehingutes oleva positsiooni arvutamisel lähtutakse netopositsioonist.
2. Riigi krediidiriski vahetustehingute positsiooniga maandatavate riskide väärtust arvutades tehakse vahet staatilistel ja dünaamilistel riskimaandamisstrateegiatel. Staatilise riskimaandamise puhul, kui maandatakse otsest riskipositsiooni asjaomase riigi või selle avaliku sektori asutuste suhtes, kasutatakse ootamatust makseviivitusest tuleneva kahju näitajat, kui üksus, kelle suhtes riskipositsiooni hoitakse, jätab kohustused täitmata. Saadud väärtust võrreldakse seejärel krediidiriski vahetustehingutes oleva positsiooni nominaalse netoväärtusega.

3. Arvutades turuväärtusega korrigeeritud riske, mille maandamiseks on vaja dünaamilist strateegiat, tuleb arvutustes lähtuda mitte nimiväärtusest, vaid riskiga korrigeeritud väärtusest, võttes arvesse riskipositsiooni võimalikku suurenemist või vähenemist ning maandatavate varade ja kohustuste ning krediidiriski vahetustehingutega seotud riigi võlakohustuste suhtelist volatiilsust. Beetaga korrigeerimist kasutatakse juhul, kui vara või kohustus, millele seotud riski maandamiseks krediidiriski vahetustehingute positsiooni kasutatakse, erineb krediidiriski vahetustehingu aluseks olevast varast.

4. Indeksite, fondide, või eriotstarbelise rahastamisvahendite kaudu võetud kaudseid riskipositsioone ja krediidiriski vahetustehingute positsioone võetakse arvesse sel määral, mil asjaomane vara, kohustus või krediidiriski vahetustehing on sellises indeksis, fondis või muus mehhanismis esindatud.

5. Selliste varade ja kohustuste portfelli väärtus, mille suhtes on võimalik kohaldada riskimaandamist, arvatakse maha krediidiriski vahetustehingute netopositsiooni väärtusest. Kui selle tulemusena saadud arv on positiivne, ei käsitata positsiooni riigi krediidiriski vahetustehingus määruse (EL) nr 236/2012 artikli 4 lõike 1 kohaldamisel katmata positsioonina.

VI PEATÜKK

ARTIKLI 7 LÕIKE 3 KOHASED TEATAMISKÜNNISED RIIGI VÕLAKOHUSTUSTES OLEVATE LÜHIKESTE NETOPOSITSIOONIDE PUHUL

Artikkel 21

Teatamiskünnised riigi emiteeritud võlakohustustega seotud lühikeste netopositsioonide puhul

1. Asjakohane künnis, mille ületamisel tuleb asjaomasele pädevale asutusele teatada riigi emiteeritud võlakohustustes võetud lühikestest netopositsioonidest, määratakse kindlaks protsendina iga riigist emitendi emiteeritud võlakohustuste jäägi kogusummast.
2. Teatamiskünnis määratakse kindlaks rahasummana. Kõnealuse rahasumma kindlaksmääramisel lähtutakse riigist emitendi emiteeritud võlakohustuste jäägi suhtes kohaldatavast protsentuaalsest künnisest, mis ümardatakse lähima miljoni euron.
3. Protsentuaalse künnise alusel arvutatud rahasumma vaadatakse läbi ja seda ajakohastatakse kvartalipõhiselt, et võtta arvesse riigist emitentide emiteeritud võlakohustuste jäägi kogusumma muutusi.
4. Kõnealusel protsentuaalsel künnisel põhinev rahasumma ja emiteeritud võlakohustuste jäägi kogusumma arvutatakse riigi võlakohustustes oleva lühikese netopositsiooni arvutamise meetodi kohaselt.

5. Alg- ja lisakünnised määratakse riigist emitentide puhul kindlaks järgmiste tegurite alusel:

- a) künnised ei nõua lühikestest netopositsioonidest teatamist, kui nende väärtus teatava riigist emitendi suhtes on minimaalne;
- b) riigist emitendi emiteeritud võlakohustuste jäägi kogusumma ja turuosaliste poolt asjaomase emitendi võlakohustuste suhtes võetud positsioonide keskmine suurus;
- c) riigist emitentide emiteeritud võlakohustuste turu likviidsus, sealhulgas vajaduse korral kõnealuste võlakohustustega seotud futuurityurur likviidsus.

6. Võttes arvesse lõikes 5 loetletud tegureid, on riigist emitendi suhtes kohaldatav algkünnis 0,1 % või 0,5 % emiteeritud võlakohustuste jäägi kogusummast. Kohaldatav protsendimäär määratakse kindlaks lõikes 5 kirjeldatud kriteeriumide alusel - igale riigist emitendile määratakse üks kahest protsentuaalsest künnisest, mida kasutatakse selliste rahasummade arvutamiseks, millest tuleb teatada.

7. Käesoleva määruse jõustumiskuupäeva seisuga on kaks algkünnist järgmised:

- a) 0,1 %, kui riigi võlakohustuste jäägi kogusumma on 0–500 miljardit eurot;
- b) 0,5 %, kui riigi võlakohustuste jäägi kogusumma ületab 500 miljardit eurot või kui asjaomastel võlakohustustel on likviidne futuurityurur.

8. Täiendavad künnised vastavad 50 protsendile algkünnisest ning on järgmised:

- a) algkünnise 0,1 % ületamisel iga 0,05 % võrra, alates 0,15 protsendist;
- b) algkünnise 0,5 % ületamisel iga 0,25 % võrra, alates 0,75 protsendist.

9. Riigist emitendi suhtes hakatakse kohaldama uut künnist, kui tema emiteeritud võlakohustuste turul esineb muutusi, mis lõikes 5 loetletud tegurite kohaselt on püsinud vähemalt ühe kalendriaasta jooksul.

VII PEATÜKK

PARAMEETRID JA MEETODID LIKVIIDSUSKÜNNISE ARVUTAMISEKS RIIGI EMITEERITUD VÕLAKOHUSTUSE LÜHIKESEKS MÜÜGI PIIRANGUTE PEATAMISEKS KOOSKÕLAS ARTIKLI 13 LÕIKEGA 4

Artikkel 22

Meetodid likviidsuskünnise arvutamiseks ja kindlaksmääramiseks riigi võlakohustuste lühikeseks müügi piirangute peatamiseks

1. Pädevad asutused lähtuvad riigi emiteeritud võlakohustuste likviidsuse mõõtmisel käibest, mida määratletakse kaubeldavate võlainstrumentide nominaalse koguväärtusena ning võrreldakse eri lunastustähtaegade võrdlusinstrumentide korviga.

2. Riigi võlakohustuste katteta lühikeseks müügi piirangud võidakse ajutiselt peatada, kui kuu käive langeb alla viienda protsentiili eelneva kaheteistkümneme kuu igakuisest kauplemismahust.

3. Selliste arvutuste tegemiseks kasutab iga pädev asutus hõlpsasti kättesaadavaid representatiivseid andmeid ühe või enama kauplemiskoha, börsivälise kauplemise või mõlema kohta ning teavitab pärast ESMAt kasutatud andmetest.

4. Enne kui pädevad asutused kasutavad õigust riigi võlakohustuste lühikeseks müügi piirangud peatada, teevad nad kindlaks, et likviidsuse märkimisväärne langus ei tulene hooajalistest teguritest.

VIII PEATÜKK

ARTIKLI 23 KOHANE MUUDE FINANTSINSTRUMENTIDE KUI LIKVIIDSED AKTSIAD HINNA MÄRKIMISVÄÄRNE LANGUS

Artikkel 23

Muude finantsinstrumentide kui likviidsed aktsiad väärtuse märkimisväärne langus

1. Aktsia puhul, mis ei ole likviidne aktsia, tähendab hinna märkimisväärne langus ühe kauplemispäeva jooksul võrreldes eelmise kauplemispäeva sulgemishinnaga:

- a) aktsia hinna langust vähemalt 10 %, kui aktsia kuulub riigi peamisesse aktsiaindeksisse ning on alusvaraks tuletislepingutele, mis on lubatud kauplemisele kauplemiskohas;
- b) aktsia hinna langust vähemalt 20 %, kui aktsia hind on vähemalt 0,50 eurot või selle ekvivalent kohalikus vääringus;
- c) kõigil muudel juhtudel aktsia hinna langust vähemalt 40 %.

2. Riigivõlakirja tootluse vähemalt 7 % suurenemist tootluse kõveral kauplemispäeva jooksul loetakse riigivõlakirja väärtuse märkimisväärselt languseks.

3. Ettevõtte võlakirja tootluse vähemalt 10 % suurenemist kauplemispäeva jooksul loetakse ettevõtte võlakirja väärtuse märkimisväärseks languseks.

4. Rahaturuinstrumendi hinna vähemalt 1,5 % vähenemist kauplemispäeva jooksul loetakse rahaturuinstrumendi väärtuse märkimisväärseks languseks.

5. Börsil kaubeldava fondi, sealhulgas eurofondi hinna vähemalt 10 % vähenemist kauplemispäeva jooksul loetakse börsil kaubeldava fondi väärtuse märkimisväärseks languseks. Börsil kaubeldavat finantsvõimendusega fondi kohandatakse asjaomase finantsvõimenduse määraga, et kajastada samaväärse finantsvõimendusega, börsil otse kaubeldava fondi 10 % hinnalangust. Alusvarale vastassuunas liikuvat börsil kaubeldavat fondi korrigeeritakse teguriga -1, et kajastada samaväärse finantsvõimendusega, börsil otse kaubeldava fondi 10 % hinnalangust.

6. Kui tuletisinstrumentiga, sealhulgas hinnavahelepingutega, kaubeldakse kauplemiskohas ning selle ainsaks alusvaraks on selline finantsinstrument, mille väärtus on käesoleva artikli ja määruse (EL) nr 236/2012 artikli 23 lõike 5 kohaselt märkimisväärselt langenud, loetakse kõnealuse tuletisinstrumenti väärtust märkimisväärselt langenuks.

IX PEATÜKK

ARTIKLI 30 KOHASED EBASOODSAD SÜNDMUSED VÕI SUUNDUMUSED

Artikkel 24

Ebasoodsate sündmuste ja suundumuste ning ohtude kindlakstegemise kriteeriumid ja tegurid

1. Määruse (EL) nr 236/2012 artiklite 18–21 kohaldamisel hõlmavad sündmused või suundumused, mis võivad tõsiselt ohustada finantsstabiilsust või turu usaldust asjaomases liikmesriigis või ühes või mitmes muus liikmesriigis ning turgude nõuetekohast toimimist ja terviklikkust, hõlmavad määruse (EL) nr 236/2012 artikli 30 kohaselt mis tahes sündmusi, tagajärgi või asjaolusid, mis kujutavad endast või võivad kaasa tuua järgmist:

a) tõsised finants-, rahandus- või eelarvestabiilsuse probleemid, mis võivad häirida finantsstabiilsust seoses mõne liikmesriigi või liidus tegutseva pangaga või globaalse finantssüsteemi jaoks olulise muu finantseerimisasutusega, näiteks kindlustusandja, turuinfrastruktuuri pakkuja või varahaldusettevõttega, kui see võib ohustada liidu finantsturgude nõuetekohast toimimist ja terviklikkust või finantssüsteemi stabiilsust;

b) krediidireitingu läbivaatamine või mõne liikmesriigi või liidus tegutseva pangaga või globaalse finantssüsteemi jaoks olulise finantseerimisasutuse, näiteks kindlustusandja, turuinfrastruktuuri pakkuja või varahaldusettevõtte kohustuste täitmata jätmise, kui see põhjustab või võib põhjustada tõsiseid kahtlusi kõnealuste asutuste maksevõime suhtes;

c) oluline müügisurve või ebatavaline volatiilsus, mistõttu võib sattuda langusspiraali mõne liidus tegutseva pangaga või globaalse finantssüsteemi jaoks olulise finantseerimisasutusega, näiteks kindlustusandja, turuinfrastruktuuri pakkuja või varahaldusettevõtte või riigist emitendiga seotud mis tahes finantsinstrument;

d) mis tahes märkimisväärne kahju oluliste finantsementide, turuinfrastruktuuride, kliiring- ja arveldussüsteemide ning järelevalveasutuste füüsiliste struktuuridele, mis võib turgu ebasoodsalt mõjutada, eelkõige juhul, kui kahju on põhjustanud loodusõnnetus või terrorirünnak;

e) oluline tõrge mis tahes maksesüsteemis või arveldusprotsessis eelkõige seoses pankadevaheliste toimingutega, mis põhjustab või võib põhjustada tõsiseid makse- või arveldushäireid või viivitusi liidu maksesüsteemide töös, eriti juhul, kui see võib soodustada stressiolukorra levikut pangas või globaalse finantssüsteemi jaoks olulises finantseerimisasutuses, näiteks kindlustusandjas, turuinfrastruktuuri pakkujas või varahaldusettevõttes, või mõnes liikmesriigis.

2. Artikli 27 kohaldamisel võtab ESMA lõikes 1 osutatud kriteeriumide puhul arvesse võimalust, et probleemid võivad levida ja mõjutada ka teisi süsteeme ja emitente, ning eelkõige nn isetäituvate prognooside olemasolu.

3. Artikli 28 lõike 2 punkti a kohaldamisel tähendab tõsine oht turgude nõuetekohasele toimimisele ja terviklikkusele või liidu finantssüsteemi või mõne selle osa stabiilsusele järgmist:

a) tõsiste finants-, rahandus- või eelarvestabiilsuse häirete oht seoses mõne liikmesriigiga või liikmesriigi finantssüsteemiga, kui see võib tõsiselt ohustada finantsturgude nõuetekohast toimimist ja terviklikkust või liidu finantssüsteemi või mõne selle osa stabiilsust;

b) liikmesriigi või riigiülese emitendi kohustuste täitmata jätmise võimalus;

- c) mis tahes märkimisväärne kahju oluliste finantsemitentide, turuinfrastruktuuride, kliiring- ja arveldussüsteemide ning järelevalveasutuste füüsilistele struktuuridele, mis võib piiriüleseid turge tõsiselt mõjutada, eelkõige juhul, kui kahju on põhjustanud loodusõnnetus või terrorirünnak, kui see võib tõsiselt ohustada finantsturgude nõuetekohast toimimist ja terviklikkust või liidu finantssüsteemi või mõne selle osa stabiilsust;
- d) oluline tõrge mis tahes maksesüsteemis või arveldusprotsessis eelkõige seoses pankadevaheliste toimingutega, mis põhjustab või võib põhjustada tõsiseid makse- või

arveldushäireid või viivitusi liidu piiriüleste maksesüsteemide töös, eriti juhul, kui see võib soodustada finants- või majandusstressi levimist liidu finantssüsteemis või mõnes selle osas.

Artikkel 25

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. novembrist 2012.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 5. juuli 2012

Komisjoni nimel

president

José Manuel BARROSO

I LISA

1. OSA

Artiklid 5 ja 6

- Optsioonid;
- kaetud aktsiate ostutähed;
- futuurid;
- indeksipõhised instrumendid;
- hinnavahelepingud;
- börsil kaubeldavate fondide osakud;
- vahetuslepingud;
- hinnavahekihlveod;
- jae- või kutselistele investoritele suunatud kombineeritud tooted;
- komplekssed tuletisinstrumendid;
- aktsiatega seotud sertifikaadid;
- hoidmistunnistused;

2. OSA

Artikkel 7

- Optsioonid;
 - futuurid;
 - indeksipõhised instrumendid;
 - hinnavahelepingud;
 - vahetuslepingud;
 - hinnavahekihlveod;
 - komplekssed tuletisinstrumendid;
 - riigi võlakohustustega seotud sertifikaadid.
-

II LISA

1. OSA

Deltaga korrigeeritud mudel aktsiate puhul*Artikkel 10*

1. Tuletisinstrumentide ja sularahapositsioone arvutatakse deltaga korrigeeritud alusel, kusjuures sularahapositsiooni delta on 1. Tuletisinstrumenti delta arvutamisel võtavad investorid arvesse tuletisinstrumenti kaubeldavat volatiilsust ning selle alusvara sulgemishinda või viimast hinda. Omakapitali- või sularahainvesteeringute ja tuletisinstrumentidega seotud lühikese netopositsiooni arvutamisel arvutavad füüsilised või juriidilised isikud iga portfelliis hoitava tuletisinstrumenti individuaalse deltaga korrigeeritud positsiooni, lisades või vajaduse korral lahutades kõik sularahapositsioonid.

2. Lühikest nominaalset sularahapositsiooni ei tohi tasaarvestada samaväärse pika nominaalse positsiooniga tuletisinstrumentides. Deltaga korrigeeritud pikkade positsioonidega tuletisinstrumentides ei saa deltaga korrigeerimise tõttu kompenseerida identseid lühikesi nominaalseid positsioone muudes finantsinstrumentides. Füüsilised või juriidilised isikud, kes sõlmivad tuletislepinguid, mille tulemusena tekkivatest lühikestest netopositsioonidest tuleb määruse (EL) nr 236/2012 artiklite 5–11 kohaselt teatada või need avaldada, arvutavad oma portfelliis delta muutuste tõttu tekkivad lühikeste netopositsioonide muutused.

3. Individuaalsetes aktsiates ja osakutes olevate positsioonide arvutamisel võetakse arvesse mis tahes tehinguid, mis annavad korvi, indeksi või börsil kaubeldava fondi osana hoitava aktsia või osaku hinna või väärtuse muutuse korral rahalist kasu. Kõnealustes finantsinstrumentides olevaid positsioone arvutades võetakse arvesse vastava aktsia või osaku osakaalu aluseks olevas korvis, indeksis või fondis. Füüsilised ja juriidilised isikud lähtuvad kõnealuste finantsinstrumentidega seotud positsioonide arvutamisel määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõikest 3.

4. Lühike netopositsioon arvutatakse teatava emitendiga seotud lühikeste ja pikkade deltaga korrigeeritud positsioonide tasaarvestuse teel.

5. Kui emiteeritud aktsiakapitali emitentidel on mitmesse klassi kuuluvaid aktsiaid, võetakse arvesse igas klassis emiteeritud aktsiate koguarvu, mis liidetakse kokku.

6. Lühikeste netopositsioonide arvutamisel võetakse arvesse emitendi aktsiakapitali muutusi, mis võivad kaasa tuua teatamiskohustuse määruse (EL) nr 236/2012 artikli 5 alusel või mille tagajärjel võib selline kohustus kaduda.

7. Kapitali suurendamisel emiteeritavaid uusi aktsiaid võetakse emiteeritud aktsiakapitali arvutamisel arvesse alates päevast, kui nendega lubatakse kauplemiskohas kaubelda.

8. Lühike netopositsioon, mida väljendatakse protsendina äriühingu emiteeritud aktsiakapitalist, arvutatakse nii, et samaväärsetes aktsiates olev lühike netopositsioon jagatakse äriühingu emiteeritud kogukapitaliga.

2. OSA

Deltaga korrigeeritud mudel riigi võlakohustuste puhul*Artikkel 11*

1. Sularahapositsioone võetakse arvesse nende kestusega korrigeeritud nominaalväärtuses. Optsioone ja muid tuletisinstrumente korrigeeritakse 1. osa alusel arvutatud deltaga. Nii sularahainvesteeringuid kui ka tuletisinstrumente sisaldavate lühikeste netopositsioonide arvutamisel võetakse arvesse iga portfelliis hoitava tuletisinstrumenti individuaalse deltaga korrigeeritud positsiooni, lisades või lahutades kõik sularahapositsioonid; sularahapositsioonide delta võrdub 1-ga.

2. Muus vääringus kui euro emiteeritud võlakirjade nominaalsed positsioonid konverteeritakse eurodesse, kasutades selleks viimast kättesaadavat usaldusväärset ajakohastatud hetkehinda. Sama põhimõtet kohaldatakse ka muude finantsinstrumentide suhtes.

3. Ka muid tuletisinstrumente, näiteks võlakirjade forvardtehinguid, korrigeeritakse kooskõlas lõigetega 1, 2 ja 3.

4. Individuaalsetes riigi võlakohustustes olevate positsioonide arvutamisel võetakse arvesse kõiki majandushuve või positsioone, mis annavad rahalist kasu seoses korvi, indeksi või börsil kaubeldava fondi osaks oleva riigi võlakohustusega. Kõnealustes finantsinstrumentides olevaid positsioone arvutades võetakse arvesse vastava võlakohustuse osakaalu aluseks olevas korvis, indeksis või fondis. Investorid lähtuvad kõnealuste finantsinstrumentidega seotud positsioonide arvutamisel määruse (EL) nr 236/2012 artikli 3 lõikest 3.

5. Tugevas korrelatsioonis olevate riigi võlakohustuste puhul tehtavad arvutused põhinevad samadel meetoditel, millega arvutatakse pikki positsioone riigist emitendi võlainstrumentides. Arvutuste tegemisel võetakse arvesse pikki positsioone riigist emitendi võlainstrumentides, mille hinnastamine on tugevas korrelatsioonis asjaomase riigi võlakohustuse hinnastamisega. Kui sellised positsioonid ei läbi enam tugeva korrelatsiooni testi, ei võeta neid lühikeste positsioonide tasaarvestamisel arvesse.
 6. Krediidiriski vahetustehingutes olevaid pikki nominaalpositsioone arvestatakse arvutustes lühikeste positsioonidena. Riigi krediidiriski vahetustehingutes olevaid positsioone arvutades kasutatakse investori netopositsioone. Positsioone, mida kavatakse katta või maandada krediidiriski vahetustehingu ostuga ja mis ei ole riigivõlakirjades, ei võeta pikkade positsioonidena arvesse. Krediidiriski vahetustehingute delta on 1.
 7. Lühike netopositsioon arvutatakse riigi emiteeritud võlakohustustes olevate deltaga korrigeeritud pikkade ja lühikeste nominaalpositsioonide tasaarvestusega.
 8. Lühikest netopositsiooni väljendatakse eurodes.
 9. Positsioonide arvutamisel võetakse arvesse korrelatsioonimäärade ja riigi emiteeritud koguvõla muutusi.
 10. Asjaomaste riigi võlakohustuste lühikeste positsioonide tasaarvestamisel võetakse arvesse ainult pikki positsioone riigist emitentide võlainstrumentides, mille hinnastamine on tugevas korrelatsioonis riigist emitendi võlakohustuste hinnastamisega. Juhul, kui investoril on mitu lühikest positsiooni eri riikide emiteeritud võlakohustustes, saab asjaomast pikka positsiooni tugevas korrelatsioonis olevates võlakohustustes lühikese positsiooni tasaarvestuseks kasutada ainult korra. Ühte ja sama pikka positsiooni ei saa mitu korda kasutada tugevas korrelatsioonis olevates riigi võlakohustustes võetud eri lühikeste positsioonide tasaarvestamiseks.
 11. Füüsilised või juriidilised isikud, kelle kõrge korrelatsiooniga võlakohustustes võetud pikad positsioonid jaotuvad mitme riigist emitendi vahel, dokumenteerivad oma jaotamismeetodid.
-